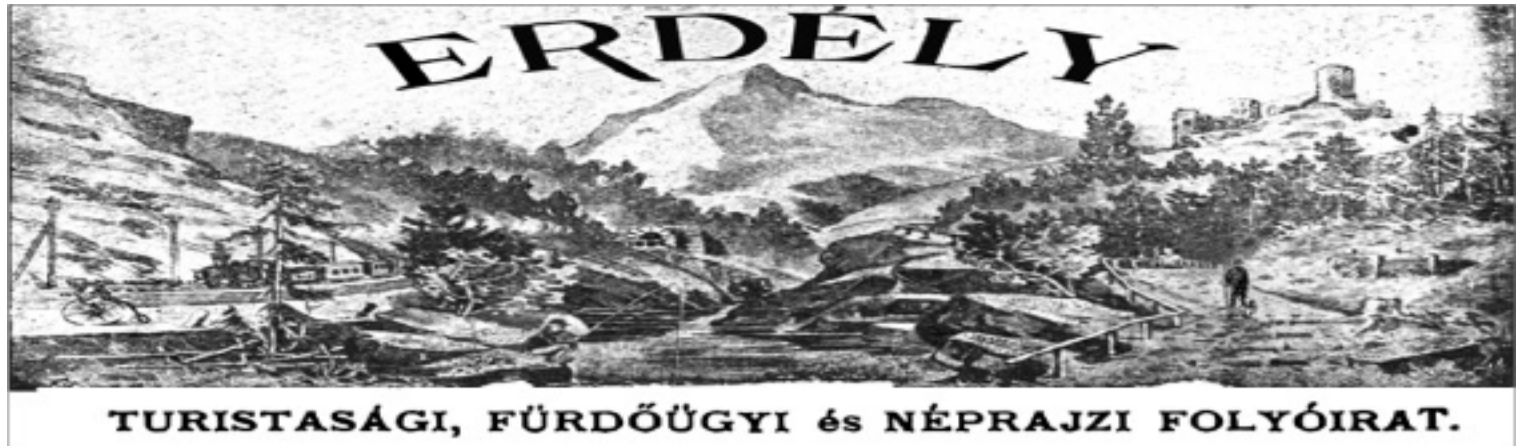

Erdély

ALAPÍTVÁ 1892-BEN

Új sorozat, 137. szám
2020/3.Az Erdélyi Kárpát-Egyesület
– Kolozsvár 1891 ÉrtesítőjeFőszerkesztő: Tóthpál Tamás
(tothpaltamas@gmail.com)
Főmunkatárs: Pál GyöngyiA következő lapszám megjelenik:
2020. április 17.**Kirándulás havas utakon**

A kevés napsütéses téli napok egyikén, február 8-án a szászfenesi Leányvár negyedből indulunk neki a Leányvár nevű ikerdombok megmászásának. A levegő elég hűvös, a szekérúton a sár fagyos. Eleinte füves oldalon, majd az erdő fái között haladó ösvényen jutunk fel a nyugati domb csúcsára, majd a keleti, az úgynevezett Várhegy (557 m) tetejére, az egykori vár megmaradt romjaihoz. A vár közelében levő kilátópontról szép kilátás nyílik a Feleki-gerincre, az Árpád-csúcsra, a Szelicsei Magurára, a Havasbükkre. A Várhegyről leereszkedünk a völgyben fekvő Kolozstótfaluba (Tăuți). A település 1341-ben tűnik fel az oklevelekben mint püspöki birtok, fatemploma a 18. századból való, de egyes feltételezések szerint 16. századi. Áthaladunk a falun, egy szekérút felvezet a Gorbógerincre, ahol erdőben, majd legelőn keresztül gyalogolunk. Szép kilátás nyílik nyugat felé a Gyalui-hegyekre, észak-északkelet felé Kolozsvár nyugati negyedeire. A Gorbógerincet és körbe a dombokat, hegyeket még hó

borítja. A túra szervezője Csorba Anna, a megtett út hossza 15 km.

Kolozsvári panoráma, vagy séta a Hója-gerincen

Február 22-én a Fellegvárról indulunk a Törökvágás irányába, szép a kilátás a gerincről, északra a Kerekdomb-negyed, a Lombi-erdő, az állomás környéke. Az idő enyhe, tavaszias, az ég fátyolfelhős, közvetlenül a város felett a reggeli órákban kicsit párázás a levegő. Az új tömbházak parkolójából déli irányba megcsodálhatjuk az alattunk elterülő várost. A Törökvágáson, a falumúzeum udvarán megnézzük a Donát-szobrot. A Szent Donát-szobor a 18. század végén a Hója domboldalának egy kimagasló pontján állt, a Hója oldalában évszázadok óta művelt szőlők védőszentjének emlékére. Az 1970-es években a szobrot ledöntötték, a feje is letört. Most a kijavított szobor a Hója-tetőn levő Néprajzi Múzeum szabadtéri részlegének udvarán áll. A szőlők pusztulása után, a 19. században más értelmezést nyert a szobor, akkor alakult ki a Donát-monda, amely a Török-

Tavaszcímzés február harmincadikával

PÁL GYÖNGYI

Február az év legrövidebb hónapja, csak 28 napos, négyévenként pedig kap egy extra napot, s így lesz 29 napos. De arra, hogy létezett február 30-a is, bizonyára kevesen gondolnak. Pedig háromszor fordult elő a történelem folyamán a február 30-a. Iulius Caesar idején a hónapok felváltva 31 és 30 naposak voltak, kivéve az év utolsó hónapját, amely abban az időben a február volt (illetve Februarius, ahogy annak idején nevezték), amelynek így csak 29 nap maradt. Minden negyedik évben azonban kapott egy szökőnapot, így akkor az a nap február 30-a volt. Csakhogy jött Augustus császár, aki elrendelte, hogy a hatodik hónapot róla nevezzék el

és az a hónap is legyen 31 napos, ha már a július annyi. Így viszont egy egész nappal hosszabb lett volna az év (az első hónap akkor a március volt, a hatodik pedig az augusztus lett). A plusznapot meg kellett hát spórolni valahol, így februárból vették el, ennek köszönhetően lett az 28, a szökőévben pedig 29 napos. De a február 30-a még akkor nem tűnt el végleg. Svédországban 1712-ben visszatértek a Julián-naptárhoz egész 1753-ig. A Szovjetunióban később, 1930–31-ben újra felbukkant a 30 napos február. A következő évben azonban a hónapok visszanyerték eredeti hosszukat, így maradtunk február 30-a nélkül. Végül is jó, hogy a február rövid, mert akármi-lyen elkötelezett turisták vagyunk, nagyon várjuk már a tavaszt!

vágás keletkezését magyarázza. Elhagyjuk a Törökvágást, a felső úton folytatjuk sétánkat, egy darabig a Hója erdő fái között, a kilátást a városra eltakarják a bekerített telkek. Néhány helyen mégis ki lehet nézni a gerincről és bámulhatjuk az alattunk elterülő város panorámáját. Elérjük a legelőt, innen belátszik a Nádas-patak völgye és az egyre jobban kiépülő Kisbács település. Ismét erdőben haladunk, az út kétfelé válik, balra felfelé emelkedik és hamarosan a Kányafő (506 m) nevű domb tetejére érünk, ahonnan elénk tárul Kolozsvár, a Kis-Szamos völgye, délen a Feleki-gerinc, a Bükk-erdő, nyugat felé a Gyalui-havasok, mögöttük a távolban a Vlegyásza. A Kányafő-tetőt elhagyva az út az erdő mellett enyhén lejt, a Kányafő út felső vége felé vesszük az irányt és ezen ereszkedünk le a Donát negyedbe. A kiránduláson részt vevők száma 23, köztük két öt-éves gyermek is az édesapjukkal, a megtett út hossza 10 km.

Tavaszi hóvirágok az Ördögfáknál

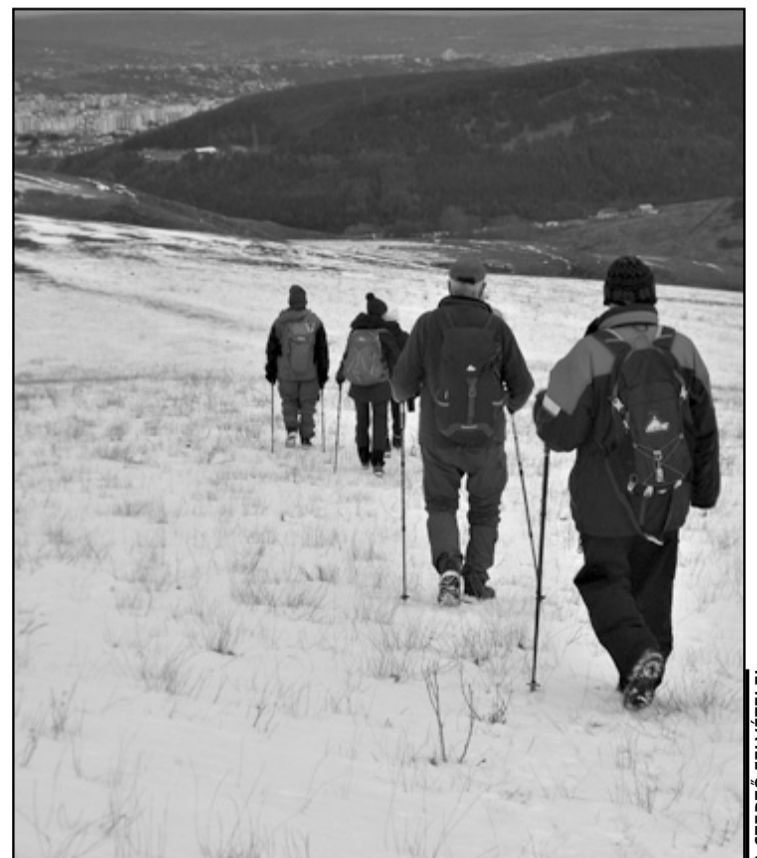
Az enyhe februári időjárással várható, hogy a hóvirágok is előbújniak, a városban, a kertekben, a tömbházak mellett már virágoznak, hiszen ott védve vannak és a levegő is melegebb. Február 25-én a Dumbrava-gerinc elején levő erdőbe indulunk egy kis sétára, egészen az Ördögfák tisztásáig. Itt találjuk az első hóvirágokat. A kis tisztást az állatok, valószínűleg vaddisznók összevissza turkálták, élelmet kerestek. Több fényképet is készítünk a hóvirágokról, letépni kár őket, mert így is évről évre kevesebb van belőlük. A hóvirágot sajnos veszélyezteti a kereskedelmi célú gyűjtés, amely révén nemcsak a faj egyedei, hanem az élőhelyei is sérülnek. Sajnos egyes kirándulók és az utcasarkokon árusító nénikék szedik nagy lelkesedéssel. Az igazi baj azonban az ipari méreteket öltő kitermelés, a legszebb példányokat eme-

lik ki, így a megmaradt gyengébb minőségű, csenevészebb hóvirágok szaporodnak, hasonló utódokat hozva létre.

Szerencsés napunk van, újabb szín bukkan elő a fakó, száraz levelek között. Egy lilás színű kis virág, ez a kakasmandikó, vagy népies nevén a tavaszi ciklámen, liláspiros lepellevelei és márványozott, foltos tőlevelei az erdei ciklámenre emlékeztetnek, de azzal semmilyen rokonságban nem áll. Az élénkzöld vagy hamvaszürke leveleket szabálytalan alakú barna foltok tarkítják, virágzás idején a foltok fokozatosan kifakulnak. Virágai harang alakúak. Sajnos az utóbbi években ezekből is egyre kevesebb van. Nemsokára élénkpiros, csészeforma növényre figyelünk fel. Ez is virág volna? Nem virág, hanem piros csészegomba, bár ehető, mégse szedjük le, mert ritkásága miatt kíméletesen szorul. Fák maradványain, fenyvesekben és

akácokban szereti. Általában könnyű megtalálni, szép piros, ami jól elüt a környezet színétől, a konyhaművészetben tányérdíszként is használják.

Az erdőt járva felfedezhetjük az évszakok változását. A tavasz megérkezett, a növények megérik ezt. Már „megpattant” a fűzfélék bolyhos füzérvirágzata, amiket barkaként ismerünk, azaz a rügpikkely már lehullott róla, az erdőben előbújnak az első tavaszi virágok. A tavasz itt van és mennék eléje, ahogy Áprily Lajos írta: „Mennék eléd, mert itt vagy már közel. / A déli oldalon leselkedel. / Gyökerek hallják könnyű léptedet, / átküldesz egy-egy halk lehetet, / ... Csak arcom érzi még, nem sejtí más, / varázs van benne, keltező varázs. / Ahol jársz, néma éberség fogad, / keresed a rügyes sombokokat, / hogy langyosságoddal rájuk lehelj / s kipattanjon a sárga kis kehely.”

A Gorbógerincen

FONTOS AZ ÁPRILISI KÖZGYŰLÉS

■ Minden kolozsvári EKE-tagot felkérünk, hogy vegyen részt az április 15-i alapszabály-módosító és tisztújító közgyűlésen. Mivel a márciusi gyűlés nem volt döntőképes, nagyon fontos, hogy minél többen eljőjenek. Helyszín: János Zsigmond Unitárius Kollégium, Felvinczi György díszterem. Időpont: 19 óra. Az új alapszabály-tervezet és a még érvényben lévő alapszabály megtekinthető a www.ekekolozsvar.ro weboldalon a *Rólunk* főmenüpont *Alapdokumentumok* almenüpontjában.

ELMARAD A NAGYENYEDI ÉS MAGYARLAPÁDI KIRÁNDULÁS

■ Kedves érdeklődők, jelentkezők! A Nagyenyedre és Magyarlapádra szervezett kirándulásunkat kénytelenek vagyunk későbbi dátumra halasztani. Aki már bejelentkezett, annak megmarad a helye, és időben értesíteni fogjuk az új időpontról. Megértésüket köszönjük.

FÉNYKÉPEKKEL KÖSZÖNTIK A NŐKET

■ Április 1-jéig, 10–18 óra között látogatható a kolozsvári EKE fotósainak nőnap kiállítása a Stars Művészstudió Alapítvány Stars Pincegalériájában (Farkas utca 13–15.). A fotókiállításon ötven, profi és amatőr fényképész alkotásait láthatjuk.

Hangay Oktáv Családi Síverseny, a legelső

„A család is... olyan valami az életben, ami becses... Olaj az élet lámpásában” – mondja Gárdonyi Géza, és ezt vallják az idén először megrendezett Hangay Oktáv Családi Síverseny szervezői is. De honnan is származik egy ilyen típusú verseny ötlete? A Madarasi Hargitáról, hiszen ott már 37. alkalommal szerveznek Pro Família Családi Síversenyt.

VERES ÁGNES

Az ott szerzett nagyon kelleme tapasztalatok alapján döntött úgy az EKE – Kolozsvár 1891 szervezőcsapata, hogy megpróbál a kolozsváriaknak és a környékelieknek is hasonló rendezvényt biztosítani.

Az ötlet tehát megvolt, de a teljesítménytúrákhoz hasonlóan nevet is kellett társítani a rendezvényhez. Ki lehetett volna erre méltóbb, mint Hangay Oktáv, az első erdélyi síklub alapítója, aki pontosan 125 éve, 1895-ben hozta létre az első Kolozsvári Síklubot a Kereskedelmi Akadémia hallgatóiból.

Fővédnöknek Jeszenszky Géza, Magyarország korábbi külügyminiszterét, a Magyar Sí Szövetség korábbi tiszteletbeli elnökét kértük fel, aki lassan 70 éve szízik és unokáival együtt részt is vett a versenyen.

Hogyan kell elképzelni egy ilyen családi síversenyt? Itt nem számít a kor, csupán a részt

vevő családtagok száma. Fontos az, hogy különböző generációk képviseltessék magukat: szülő-gyerekek, nagyszülők-szülő-gyerekek vagy akár nagyszülők-unokák. A cél ezúttal nem az egyéni győzelem. Egy csapat tag versenyideje a többiek idejét erősíti, a tagok idejét összeadva alakul ki a család ideje. Akár ketten vannak, akár hárman, négyen, öten vagy még többen, egy a cél: együtt tenni a győzelemért. De nemcsak azért, hiszen nem feltétlenül a győzelem, hanem a részvétel a fontos.

Március 8-án délelőtt 11 órakor kemény pálya és szállingózó hó fogadta a versenyre bejelentkezetteket a buszkáti sípályán. A 28 csapatot alkotó 80 versenyző nem kis izgalommal várta a „felkészülni-vigyázz-rajt”-ot. A kolozsváriakon kívül voltak aranyosgyéresi, budapesti, dési, kajántói, kalotaszentkirályi, kisbácsi, kövendi, szászfenesi és várfalvi versenyzők is. A rajthoz állóknak a kb. 300 méter hosszú,

óriás-műlesikló pályán kellett leereszkedniük.

Dobogós helyezések (csak azoknál tüntetjük fel a települést, akik nem kolozsváriak):

5 tagú családok: 1. Hómacskók (Neményi Katalin és Ágnes, Egyed Zoltán, Zsófia és Eszter).

4 tagú családok: 1. Hópárducok (Veres Ágnes, Márton Zoltán, Zsófia és Kende), 2. Hóbaglyok (Szakál Andrea Boróka, András, Réka és Áron), 3. Gyere-B! (Bodoki Andreea, Ede, Emma Aliz, Ingrid Adél).

3 tagú családok: 1. Suhanók (Néda Tamás, Zsófia és Dávid), 2. Damache család (Damache Dan Dorin, Oana Bianca, Daria Daniela), 3. Crișan család (Crișan Horea, Ilinca és Hanna – Várfalva).

2 tagú családok: 1. Fodorok (Fodor Győző és Ádám – Kövend), 2. LEA (Fina László és Ágota – Aranyosgyéres), 3. Lavinia (Kurucz Attila és Anita).

Idén a Hómacskók öttagú csapata vihette haza a Vándorkupát, amelyet minden évben a legnépesebb résztvevő család érdemel ki.

Az időeredményeket és a helyezéseket a családisi.ekekolozsvar.ro oldalon lehet megtekinteni.

Százöten a XVI. EKE-gyereksíversenyen

V. Á.

Százöt bator kis versenyző részvételével szervezte meg idei gyereksíversenyét az EKE és az EKE – Kolozsvár 1891 március 7-én Kisbányán, a buszkáti sípályán.

Az EKE – Kolozsvár 1891 anyagi befektetésének köszönhetően a regisztrációs honlap, az elektronikus időmérő-berendezés és a versenykapuk mellett az idén megvásárolt védőháló is jelentősen könnyítette a szervezést. Az önkéntesek profizmusa és áldozatos munkája pedig lehetővé tette a rendezvény gördülékenységét.

A verseny fővédnöki tisztségét Miklós Edit, a Magyar Sí Szövetség elnöke, olimpiai 7. helyezett síző vállalta el, aki viszont más elfoglaltságai miatt nem tudott részt venni a rendezvényen.

A kolozsvári rádiókban bejátszott vonzó programjainál, a korszerű weboldal és az esemény hatékony népszerűsítése idén is meghozta a várt eredményt: 53 lány és 52 fiú állt starthoz. A gyenge tél ellenére nem lehetett panasz a hórét vastagságára, ám a meleg miatt meglágyult a hó, így a külön-

böző korcsoportok leereszkedése között a szervezők lesimították a versenypályát, a versenyzők biztonsága érdekében.

A gyerekek a következő helységeket képviselték: Kolozsvár (87), Szászfenes (3), Budapest (2), Dész (2), Györgyfalva (2), Nádasköröd (2), Torda (2), Kajántó (1), Kalotaszentkirály (1), Kisbács (1), Kövend (1) és Magyarléta (1).

A rajthoz állóknak kb. 300 méter hosszú, gyermek óriás-műlesikló pályán kellett leereszkedniük. Idén legtöbben a 9–10 éves lányok (17 versenyző) és fiúk (15 versenyző) korcsoportjában indultak.

A kellemetlen időjárás viszonyok nem kedveztek a díjkiosztó ünnepségnek, ám a gyerekeket ez nem zavarta, mindannyian örvendtek az ajándékcsomagoknak, az oklevélnek és a tombolanyereményeknek, a nyertesek kupát és érmet is kaptak.

Dobogós helyezések (csak azoknál tüntetjük fel a települést, akik nem kolozsváriak):

Lányok:

3–4 évesek: 1. Széll Henriett, 2. Szabó Dóra, 3. Csete Kata

Ibolya; 5–6 évesek: 1. Roman Inamahoro Jessica, 2. Mocsáry-Gondos Anna (Nádasköröd), 3. Szélyes Édua; 7–8 évesek: 1. Gergely Zsófia, 2. Tătar Cosmina Maria, 3. Szakács Renáta Zsannett; 9–10 évesek: 1. Damache Oana Bianca, 2. Veres Zsófia, 3. Duca Petra; 11–12 évesek: 1. Fodor Andrea, 2. Egyed Eszter Dorca, 3. Tamás Borbála; 13–14 évesek: 1. Damache Daria Daniela, 2. Néda Zsófia, 3. Széll Karola.

Fiúk:

3–4 évesek: 1. Kelemen Magor, 2. Varga Nimród Miksa; 5–6 évesek: 1. Bakos Ádám Márk, 2. Pethő Borisz, 3. Gergely Márton; 7–8 évesek: 1. Beschiu Costin Alexander, 2. Simon Vince, 3. Muntean Andrei; 9–10 évesek: 1. Fedoreac Ștefan, 2. Simon Benjámín, 3. Kovács Milán; 11–12 évesek: 1. Néda Dávid, 2. Török Zalán (Kalotaszentkirály), 3. Hunyadi Norbert (Magyarléta); 13–14 évesek: 1. Fodor Ádám (Kövend), 2. Papp Csongor, 2. Csibi Krisztián.

Az időeredményeket és a helyezéseket a síverseny.ekekolozsvar.ro oldalon lehet megtekinteni.

Áprilisi bakancslista

■ **Április 1. (szerda):** Hagyományos séta a Péter-gerincen (7 km). Találkozás 10 órakor a monostori végállomáson. Szervező: Szabó János.

■ **Április 4. (szombat):** Királyerdő-hegység: Révi-szoros – Püspök kilátó – Tízfalusi határ – Győzelem (Izbândiș) barlang – Vársonkolyos, medvehagymaszüret (10/15 km, 500 m szintkülönbség), menetidő 6 óra. Érdeklődni telefonon. Szervező: Kiss János.

■ **Április 5. (szombat):** Vonatos kirándulás a Sárdi-rétre (20 km), kockásliliom-virágzás. Találkozás 6.45 órakor a vonatállomáson (TFC-vonat indul 7.15 órakor). Szervező: Csorba Anna. ♦ Kerékpáros túra a Sárdi-rétre a következő útvonalon: Bánffyhunad – Váralmás – Almásköblös – Sárdi-rét (kockásliliomrét) – Magyarnádas – Kolozsvár. Letekerendő táv 70 km. Bánffyhunyadi TFC-vonattal utazunk. Találkozás a kolozsvári vasútállomáson vasárnap reggel 6.45-kor. Szervező: Szima Márton. ♦ Meszes-hegység: Gerebenhegy – Kacsintóhegy – Leshegy – Tőzike oldal (20 km, 900 m szintkülönbség, menetidő 8 óra). Érdeklődni telefonon. Szervező: Kiss János.

■ **Április 6. (hétfő):** 18.30 órától választmányi gyűlés és a túravezetői testület tanácskozása az EMT gyűléstermében (Magyar / December 21. út 116. szám).

■ **Április 7. (kedd):** Vitorlással az Atlanti-óceánon: Kanári-szigetektől Martinique-ig – vetített képes ismeretterjesztő előadás és élő-ménybeszámoló. Előadó: Szabó D. Zoltán, időpont: 19.00 óra. A helyszínről később tájékoztatjuk az érdeklődőket.

■ **Április 8. (szerda):** Hagyományos séta az István-forráshoz (9 km). Találkozás 10 órakor a monostori végállomáson. Szervező: Szabó János.

■ **Április 11. (szombat):** Hunyadi Mátyás-emléktúra: Csonka-telep – Máriatelep – Báboci határ – Nádasberend – Pusztatopa – Sárdi-erdő, tető, rét (kockásliliom-virágzás) – Türe – Magyarorbó (33 km, 600 m szintkülönbség). Bejelentkezni telefonon! Az M33 autóbussz indul 7.30 órakor a kis állomástól. Szervező: Kiss János.

■ **Április 15. (szerda):** Hagyományos séta a Cérna-forráshoz (8 km). Találkozás 10 órakor a monostori végállomáson. Szervező: Szabó János. ♦ Gyalogtúra: Gorbó-gerinc – EKE-forrás (22 km). Találkozás 10 órakor a monostori végállomáson. Szervező: Fazakas Ferenc. ♦ 19.00 órától alapszabály-módosító és tisztújító közgyűlés a János Zsigmond Unitárius Kollégium Felvinczi György dísztermében.

■ **Április 18. (szombat):** Sárosbük – Adrenalinpark – Mikesítő – Feleki-gerinc – Gorbó völgye (26 km, 500 m szintkülönbség). Találkozás 8.45 órakor a román opera melletti M16/40-es végállomáson. Szervező: Kiss János. ♦ Kirándulás a szászfenesi erdőbe (12 km). Találkozás 9.30 órakor az M21-es autóbussz Bucium utcai megállójában. Szervező: Pál Gyöngyi.

■ **Április 20. (hétfő):** Házsongárdi séta, III. b. parcella. Találkozás 14 órakor a temető bejáratánál. Szervezők: Kovács D. Zsuzsa és Lőrinczi István.

■ **Április 22. (szerda):** Hagyományos séta a Rejtett-forráshoz (7 km). Találkozás 10 órakor a monostori végállomáson. Szervező: Szabó János.

■ **Április 25. (szombat):** Jablonovszky Elemér-emléktúra: Szénafüvek/Morgó (10/15 km, 150/350 m szintkülönbség). Ajánlom a személyautós megközelítést. Érdeklődni telefonon. Szervező: Kiss János.

■ **Április 26. (vasárnap):** Túra a Pocsováliste- és a Ronki-szorosba (14 km, 700 m szintkülönbség). Találkozás reggel 7 órakor a Flipnél. Részletek a honlapon. Szervező: Mezei Elemér.

■ **Április 29. (szerda):** Séta a Péter-gerincen (7 km). Találkozás 10 órakor a monostori végállomáson. Szervező: Szabó János.

Májusi programelőzetes:

■ **Május 1–2. (péntek-szombat):** Tisza-tó kerékpáros körtúra. Mindkét nap a Thermal Camping kapujából indulunk el és oda érkezünk vissza. Pénteken a tó északi részét kerüljük meg (45 km), indulás déli 12 órakor, szombaton meg a délit (75 km), indulás reggel 9 órakor. Tóparti biciklizésről lévén szó, szintkülönbség gyakorlatilag nincs. Az utazást és a biciklik szállítását Tiszafüredig mindenki önállóan oldja meg. Szervező: Szima Márton.

■ **Május 16. (szombat):** Jókai Mór kerékpáros emlék- és teljesítménytúra – V. kiírás, Jókai Mór gyalogos emlék- és teljesítménytúra – XXIII. kiírás, Jókai Mór Ultramaraton – II. kiírás. Részletek a túrák honlapján: www.ekekolozsvar.ro/teljesitmenyturak. További naprakész információk a honlapon: www.ekekolozsvar.ro.

Ügyfélszolgálat

■ Kolozsvár, Magyar / 1989 December 21 utca 116. (az udvarban, a bal oldali épület), hétfőtől péntekig 10–16 óra között. Irodavezető: Kismihály Boglárka (0771-535848). ♦ Pénztár: az ideiglenes ügyfélszolgálati irodában, valamint a közgyűléseken. ♦ EKE Fotóklub: minden kedden 17 órától a székházban. (Fürdő / Cardinalul Iuliu Hossu utca 20. sz., 13-as ajtó).

Túravezetők, szervezők elérhetőségei

Csorba Anna 0740-407652

Fazakas Ferenc 0752-640319

Kiss János 0364-807639

Kovács D. Zsuzsa 0747-070790

Lőrinczi István 0747-136310

Mezei Elemér 0724-892797

Pál Gyöngyi 0742-373546

Szabó János 0757-220682

Elnök: Szima Márton 0766-703575

Titkár: Branea Róbert 0723-400496

Irodavezető: Kismihály Boglárka 0771-535848